

**โครงการขยายผลฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
ตำบลนาแต่และตำบลคำตากกล้า อำเภอคำตากกล้า จังหวัดสกลนคร**

1. หน่วยงานรับผิดชอบ

1.1 หน่วยงานหลัก สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

1.2 หน่วยงานบูรณาการ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรม
และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

2.3 ยุทธศาสตร์การจัดสรรและแผนงานงบประมาณปี 2565

:ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

:แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

3. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรทั้งในพื้นที่และเขตติดต่อหรือใกล้เคียงกับพื้นที่โครงการขยายผลฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตำบลนาแต่และตำบลคำตากกล้า อำเภอคำตากกล้า จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ และประมง โดยอาศัยน้ำฝนตามฤดูกาล ซึ่งเกษตรกรแต่ละรายจะมีที่ดินทำกินจำนวนจำกัดและสภาพของดินส่วนใหญ่ก็เป็นดินปนทรายทำให้เก็บกักน้ำได้ไม่ดี จึงเกิดปัญหาผลผลิตต่ำ ต้นทุนสูง รายได้ไม่เพียงพอจุนเจือรายจ่าย จนกระทั่งเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2548 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพบ้านดอนคำ-เสนานฤมิตร ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านหนองพอกใหญ่ ตำบลนาแต่ อำเภอคำตากกล้า จังหวัดสกลนคร ในระหว่างนั้นคณะกำนันและผู้ใหญ่บ้านได้ร้องขอต่อสำนักงานเลขาธิการเพื่อขอให้ ส.ป.ก. ปรับพื้นที่ทำการเกษตรและขุดขยายแหล่งน้ำให้แก่เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลนาแต่และตำบลคำตากกล้า อำเภอคำตากกล้า จังหวัดสกลนคร

ดังนั้น ในปี 2549 ส.ป.ก. จึงได้นำรูปแบบโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจุบันคือ โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยน้อมนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร โดยดำเนินการปรับพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการทำการเกษตร และให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านการผลิตเพื่อลดรายจ่าย แลเพิ่มรายได้ ควบคู่การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกร พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต นอกจากนี้ยังได้มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่าง ๆ

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.2 เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรน้อมนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพเกษตรกรรม

5. กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่โครงการขยายผลฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

6. พื้นที่ดำเนินการ

โครงการขยายผลฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลนาแต่และตำบลคำตากล้า อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร

7. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

เป็นเกษตรกร ทายาทเกษตรกรหรือเครือญาติ ในพื้นที่โครงการขยายผลฟาร์มตัวอย่างฯ ซึ่งได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (เอกสาร ส.ป.ก. 4 - 01)

8. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

- 8.1 คัดเลือกเกษตรกร
- 8.2 ประชุมสำรวจความต้องการของเกษตรกร
- 8.3 จัดอบรมเกษตรกร จำนวน 50 ราย
- 8.4 สนับสนุนปัจจัยการผลิต (วัสดุทางการเกษตร) 50 ราย
- 8.5 คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน 1 ราย
- 8.6 การรายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนในระบบ Google Sheet
- 8.7 การติดตามประเมินผลเกษตรกรนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ
- 8.8 จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ (นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ)
- 8.9 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานโครงการตามช่องทางในสื่อออนไลน์/เอกสาร เป็นต้น
- 8.10 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานผลสำเร็จของเกษตรกร/ข้อมูลข่าวสารโครงการ
- 8.11 พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ บุคลากร/เกษตรกร

9. ตัวชี้วัด

- 9.1 เจริญปริมาณ : เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการส่งเสริมตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน 50 ราย
- 9.2 เจริญคุณภาพ : ร้อยละ 60 ของครัวเรือนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพ
- 9.3 ผลสัมฤทธิ์ : รายได้เฉลี่ยครัวเรือนเกษตรกรเป้าหมายในเขตปฏิรูปที่ดิน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

10. งบประมาณ

1,083,800 บาท

11. ระยะเวลาดำเนินการโครงการ

1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 12.1 เกษตรกรมีความรู้การทำการเกษตรตามแนวทางพระราชดำริ และการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- 12.2 เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยมีมาตรฐานและจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น
- 12.3 เกษตรกรและผู้บริโภคได้รับความปลอดภัยจากสารเคมีและสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง
- 12.4 เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต สร้างอาชีพและมีรายได้เสริมในครัวเรือน พร้อมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 12.5 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู เพื่อเป็นแหล่งอาหารเกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน